

روانشناسی اسلامی

عبدالعزیز نارویی^۱، یدالله خرم آبادی^۲، فریدون یزدانی^۳

۱دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور همدان

Narovi_aziz@yahoo.com

۲دکترای روانشناسی و دانشیار دانشگاه پیام نور همدان

ykhorrabadi@yahoo.com

۳دکترای علوم تربیتی و دانشیار دانشگاه پیام نور همدان

f.yazdani@yahoo.com

چکیده

ضرورت تدوین دانش روان‌شناسی اسلامی را دو عامل عمده ایجاب می‌کند: نخست، کاستی‌های موجود در پیش‌فرض‌های هستی‌شناسانه، معرفت‌شناسانه و انسان‌شناسانه ایبی و مبانی مکاتب روانشناسان غربی و متدلوژی مسلط بر دانش روانشناسی غرب و عدم پاسخگویی به مسایل و مشکلات جاری در جامعه، دوم امکانات و ظرفیت‌های بالقوه منابع اسلامی در موضوعات مربوط به روانشناسی، مثال؛ توصیف انسان و روان او، بیان چیستی و چگونگی حقیقت وجودی انسان و ابعاد آشکار و پنهان هستی و توصیه‌ها و تجویزها و تبیین چرایی رفتارها و نحوه وقوع آنها و ارائه تکنیک‌ها و فنون اقتباس شده از آموزه‌های دینی برای تغییر رفتار و درمان انسان هاست. مقاله حاضر ضمن تبیین این عوامل عمده، خواستار بازنگری و خوانش جدید رویکردها و مکاتب فلسفی سنتی اسلامی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مناسبات روانشناسی، پیشفرض‌های روانشناسی اسلامی، فلسفه روانشناسی اسلامی.

Abdulaziz, narovi¹; Yadollah, khorrabadi²; Friedon, yazdani³

¹pyamnor university, hamedan, iran, student of history and Philosophy of education.

²pyamnor university, hamedan, iran, faculty of education and psychology.

³pyamnor university of hamedan, faculty of education

Abstract

Two major factors necessitate the codification of Islamic psychological knowledge. The first factor is related to the deficiencies present in the ontological, epistemological, and anthropological defaults, the defects available in the basics and the dominant methodology of western psychological schools, and the lack of accountability for present problems and affairs in the community. Second factor deals with the potential facilities and capacities of Islamic psychological resources, including human description, description of human mind, answer to the quiddity and modality of existential truth of human, the overt and covert dimensions of human essence, recommendations, prescriptions, explanations for the reasons behind the behaviors, the quality of behaviors' occurrence, presentation of techniques and strategies extracted from religious lessons and instructions in order to change behavior and cure people. The current study is trying to focus on the comprehensive revision and further reading of approaches and traditional philosophical Islamic schools.